

Energi-,
Forsynings- og
Klimaministeriet

Samråd i Folketingets Energi-, Forsynings- og Klima- udvalg den 22. januar vedr. tempoet i den grønne om- stilling

Kontor
Klimakontoret

Dato
22. januar 2019

J nr. 2018-4043

/ LSPRH

Samrådsspørgsmål M

I Folketingets Energi-, Forsynings- og Klimaudvalg har Rasmus Nordqvist (ALT) og Christian Poll (ALT) stillet ministeren følgende samrådsspørgsmål M:

Samrådsspørgsmål M:

”Hvad vil ministeren konkret gøre her og nu for at undgå, at tempoet i reduktionen af Danmarks drivhusgasudledninger i årene 2021-2030 blive reduceret til blot en fjerdedel af den nuværende reduktionshastighed (2011-2020), som Klimarådet – regeringens egen klimarådgiver – vurderer i sin nye rapport (Status for Danmarks klimamålsætninger og -forpligtelser 2018)?

Hvad er ministerens holdning til, at tempoet i den grønne omstilling bremses markant, selv hvis energiaftalen fra juni 2018 og regeringens klima- og luftudspil gennemføres i deres nuværende form?”

Ministerens svartale:

Tak for spørgsmålene.

Lad mig starte med at slå fast, at jeg til fulde deler spørgernes syn på alvoren i klimaudfordringen – og på nødvendigheden af handling nu – og handling i mere end ord.

Det er også grunden til, at regeringen med rettidig omhu har lagt vigtige trædesten for at fortsætte den grønne omstilling af Danmark i det næste årti med sigte på klimaneutralitet senest i 2050.

Den første trædesten blev lagt sammen med et enigt Folketing, da vi alle i sommer stillede os bag energiaftalen, som blandt andet vil sikre et helt grønt elsystem i 2030.

Den anden trædesten blev så regeringens egen, da vi i oktober fremlagde et klimaudspil, som for første gang i Danmark for alvor tager fat på udfordringerne inden for de øvrige klimaudledende sektorer: transport og landbrug.

En stor del af de 38 initiativer, som regeringen lagde frem med klima- og luftudspillet er allerede igangsat. Resten følger snarest.

Det er handlekraft. Det er at tage ansvar. Og jeg vil gerne slå fast, at det kun er første akt. Vi er langt fra færdige. På samme vis som man i 2009 heller ikke havde besluttet alt, hvad der skulle ske frem mod 2020.

Med dette sagt, tillad mig så at starte bagfra med det andet spørgsmål: For hvad er min holdning til, at tempoet i den grønne omstilling bremses markant?

Det kommer sikkert ikke bag på spørgerne – og slet ikke med det, jeg lige har sagt, men jeg er simpelt hen ikke enig i den påstand.

Vi har set markant faldende danske drivhusgasudledninger i de seneste to årtier. Det er godt. Det skylder vi hinanden – og et ansvarligt Danmark – tak for.

Vi har opbygget et grønt energisystem i verdensklasse, og vi er gentagne gange blevet kåret som verdensførende.

Og de borgerlig-liberale partier har taget ansvar hele vejen igennem. I 13 af de seneste 17 år, hvor Danmark har styrket sin grønne position, har landet haft en borgerlig-liberal regering.

Det giver ikke os patent på den grønne omstilling. Men det viser, at det ikke passer, når andre siger, at vi ikke er ambitiøse på klimaets vegne.

Vi har netop gennemført det første teknologineutrale udbud, hvor sol og vind konkurrerer. Resultatet er et støttebeløb til grøn strøm langt under sædvanligt niveau. Satsen er gennemsnitligt 2,28 øre per kilowatttime, hvilket er 6 gange lavere end tidligere. Det synes jeg er et stort resultat for klimaet. Og et resultat af en borgerlig-liberal beslutning, som oppositionen jo var imod.

Vi demonstrerer også ansvar i den grønne omstilling med regeringens mål om udfasning af kul frem mod 2030. Det er et kraftigt signal, der virker. Det har vi senest set med udmeldingen om, at Esbjergværket lukker i 2022.

Og så har vi med klimaudspillet, som jeg nævnte indledningsvis, nu for alvor taget fat på de sektorer, der bliver rigtigt svære at omstille, nemlig landbrug og transport.

Jeg ved godt, at der ikke er lang tid til valget. Men ærlig talt: At påstå, at regeringen ikke gør nok for den grønne omstilling, det er urimeligt. Og det er at tale mod bedre vidende.

Den grønne omstilling går nu ind en ny fase. Og regeringen har – også uden oppositionens bidrag – brudt nyt land.

De lavt hængende frugter er væk, kære venner. Når der næsten ikke er fossile brændsler tilbage i energisektoren, så kan vi ikke reducere meget mere der.

Vi står nu over for en svær omstilling af transport- og landbrugssektoren. Spillebanen for den næste fase af klimaomstillingen er derfor en helt anden, end den vi har haft hidtil. De grønne teknologier inden for transport og landbrug er endnu ikke modne, eller også er de dyre.

Det er derfor, at vi ser, at reduktionskurven frem mod 2030 falder langsommere end hidtil. Det er der ikke noget unaturligt i. Og jeg synes ikke, at det er meningsfuldt at anklage regeringen for manglende ambitioner på den baggrund.

Regeringen tager netop udfordringen op. Regeringen er påbegyndt den videre færd, hvor andre indtil nu ikke har taget fat.

Og jeg kan forsikre, at regeringen vil gøre det, der skal til for at omstille transportsektoren og landbrugssektoren og fastholde de høje ambitioner for den grønne omstilling.

Men det er en opgave, der kommer til at tage tid. Bilparken bliver ikke udskiftet fra den ene dag til den anden. Og vi opfinder ikke de gode klimaaløsninger i landbruget fra den ene dag til den anden.

Det er en stor udfordring. Det skal jeg være den første til at erkende. Det er også derfor, at vi er nødt til at arbejde med fornuftsaserede, konkrete løsninger, der giver reelle reduktioner. Og samtidig skal vi have tanke for, at pengene til omstillingen skal være der, og at vi får mest mulig klimaæffekt for hver en krone.

[Ambitiøs omstilling af energi, transport og landbrug]

Og lad mig nu forklare, hvorfor regeringens kurs mod 2050 er den rigtige.

Energisektoren er intet mindre end revolutioneret, og vi reducerer CO₂-udledningerne herfra i en imponerende hastighed. Den udvikling vil fortsætte, det har vi sikret med energiaftalen.

Og hvad er det så, vi gør inden for transport og landbrug?

Lad mig starte med transportsektoren, hvor udledningerne over tid indtil nu kun er gået én vej. Opad.

Regeringens målsætning om stop for salg af nye benzin- og dieslbiler fra 2030 vil vende den udvikling. Allerede frem mod 2030 reduceres udledningerne fra personbilerne, og på sigt vil de forsvinde helt. Det synes jeg er ambitiøst.

Vi sætter handling bag ordene, og har med klima- og luftudspillet igangsat en række tiltag, der skal støtte op om salget af grønne biler her og nu.

Vi gennemførte før jul afgiftslempelser, der betyder, at elbiler under 400.000 kr. slet ikke skal betale registreringsafgift de næste to år.

Og lige om lidt går vi i luften med den kommission, der skal se på, hvordan vi bedst gør transportsektoren grøn. Vel og mærke uden at tabe den velfærdsekonomi på gulvet, som jeg ved, at oppositionen gerne vil fastholde – også selvom dele af oppositionen har svært ved at bruge pengene på den grønne omstilling.

Regeringen har valgt den eneste seriøse tilgang, når vi skal nytænke et område, hvor staten hvert år får ca. 50 mia. kr. i indtægter til velfærdssamfundet.

Vi presser også på i EU, for Danmark har ikke selv en bilproduktion. Vi kan ikke alene påvirke bilindustrien til at blive grønnere. Regeringen arbejder derfor også for, at EU får en plan for udfasning af benzin- og dieslbiler.

Og det virker at presse på i EU.

EU besluttede i december at stramme CO2-kravene til nye personbiler og varevogne. Og EU's klimaministre blev i december for første gang nogen sinde enige om at stille CO2-krav til nye lastbiler. I de videre forhandlinger med Parlamentet, vil vi fra dansk side gøre, hvad vi kan for at øge reduktionskravene til lastbiler.

Vi skal heller ikke glemme den offentlige transport. Regeringens mål er, at det skal være helt slut med CO2-udledning og luftforurening fra busserne i byerne fra 2030. Det er godt – både for klimaet og danskernes sundhed. Det skal vi nu til at drøfte nærmere med kommunerne, og det glæder jeg mig meget til.

Og vi har også netop moderniseret taxaloven, så der nu er garanti for en taxitilladelse til op til 300 grønne taxier.

Omstillingen af transportsektoren er et langt, sejt træk, hvor vi skal spille på mange tangenter, både herhjemme og i EU. Men når vi kommer i mål, sænker vi drivhusgasudledningerne fra Danmark markant.

På samme vis vil regeringens klimaforskningsindsats inden for landbruget på sigt føre til reduktioner.

På landbrugsområdet har vi i dag ikke en løsning, der kan det samme, som vindmøllen kan for energisektoren. Det er vi nødt til at finde, før vi for alvor kan gøre noget ved landbrugets udledninger.

Vi kunne jo selvfølgelig vælge at stille krav og pålægge landbruget byrder. Det vil gå ud over produktionen i et stærkt konkurrenceudsat dansk landbrug. Så ville vi sænke drivhusgasudledningerne, det er klart. Men alle kan sige sig selv, at verden er nødt til at have en landbrugsproduktion fremover.

Og jeg kan ikke se, hvorfor vi ikke skal have en stærk landbrugsproduktion i Danmark. Dels af hensyn til vores økonomi. Men også fordi, at vi dermed kan lave et dansk klima-landbrugs-laboratorium, hvor vi udvikler de rigtige klimaløsninger til landbruget globalt.

På den måde kan vi også gå foran i den grønne omstilling på landbrugsområdet og eksportere vores erfaringer og løsninger til andre lande. Det synes jeg er meget mere visionært og meget bedre for klimaet på den lange bane, end at begrænse den danske landbrugsproduktion nu og her.

Regeringen iværksætter nu en ambitiøs klimaforskningsindsats i landbruget til 90 mio. kr. Vi har netop offentliggjort indkaldelsen af forskningsprojekter.

Og så igangsætter vi de konkrete tiltag, der giver drivhusgasreduktioner her og nu. Det gælder for eksempel forbedring af biogasanlæg, udbredelse af luft- og klimavenlig staldteknologi og etablering af en jordfordelingsfond.

Endelig presser vi på i EU for en ambitiøs europæisk klimaindsats i landbruget.

Der er brug for fælles forskning, udvikling og demonstration på tværs af EU, og der er brug for ensartede rammer for indsatsen.

Fælles rammer på EU-niveau vil være med til at forhindre konkurrenceforvridning mellem landene som følge af klimaindsatsen.

[Den videre indsats]

Det er alt sammen helt konkrete indsatser, som vil medføre betydelige reduktioner – og det på forkant af den næste reduktionsperiode, som spørgerne henviser til.

Men jeg vil gerne slå helt fast, at vi langt fra i mål med klimaindsatsen endnu.

Regeringens indsats stopper ikke med energiaftalen og klima- og luftudspillet. Regeringen har lagt faste stocktakes ind for klimaindsatsen frem mod 2030. Og vi vil tage yderligere initiativer og sætte yderligere midler af til klimaindsatsen fremover.

Regeringen har med klima- og luftudspillet fremlagt flere konkrete tiltag, end der er fremlagt af nogen regering før – og som oppositionen umuligt kan være uenig i, er stærkt nødvendige.

Den store klimaudfordring, vi har i transport og landbrug, kræver et langt, sejt træk, hvis vi skal skabe dramatiske drivhusgasreduktioner i Danmark fremover. Og hvis vi i sidste ende skal nå målet om, at Danmark skal være klimaneutralt senest i 2050.

Det kræver en omfattende forskningsindsats og teknologiudvikling i både transport og landbrug. Og det kræver også, at vi udvikler løsninger til at optage CO2 fra luften, for det bliver der brug for.

Det lange, seje træk er regeringen godt i gang med, og det kræver, at partierne i Folketinget bakker op. Men indtil videre bærer oppositionens klimaindsats mest præg af mediestunts og valgkamp – der er i hvert fald ikke vilje til at bære konkrete resultater igennem for klimaet.

Det måtte vi sande før nytår på elbilsområdet, hvor oppositionen blokerede for en aftale med rigtig mange gode grønne elementer.

Klimaet kan ikke vente. Udfordringen er alt for alvorlig til, at politisk spin skal stå i vejen for, at vi kommer videre med klimaindsatsen.

Jeg vil derfor igen appellere til politisk samling om denne samfundskritiske dagsorden – og til at oppositionen snart tager handsken op.

Tak for ordet.